

HOTĂRÂRE **în numele Legii**

24 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Mîra Ghenadie
Palanciuc Ecaterina și Dașchevici Grigore
Trifan Valentina

examinînd în ședință publică acțiunea înaintată de Arhip Valeriu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, privind:

- constatarea încălcării drepturilor reclamantului garantate de articolul 6 § 1 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de către Consiliul Superior al Magistraturii, la adoptarea Hotărârii nr. 695/33 din 30 octombrie 2012;
- anularea punctelor 4 și 5 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu nr. 695/33 din 30 octombrie 2012 ”cu privire la cererea unui judecător despre reexaminarea avizului consultativ”, prin care reclamantul a fost considerat incompatibil cu funcția de judecător, fiind propus Parlamentului R. Moldova eliberarea reclamantului din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție

A C O N S T A T A T :

Circumstanțele cauzei:

La data de 14 noiembrie 2012 reclamantul Valeriu Arhip, prin prisma art. 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în coroborare cu art. 10 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la acel moment), a depus în Curtea Supremă de Justiție ca instanță de fond competență de a verifica legalitatea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare, cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând anularea hotărârii CSM nr. 695/33 din 30.10.2012.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în temeiul hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 695/33 din 30.10.2012, s-a decis următoarele:

„1. A admite cererea domnului Valeriu Arhip, privind reexaminarea avizului consultativ și modificarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 613/30 din 09.10.2012 cu privire la avizul consultativ pe marginea verificării judecătorului Curții Supreme de Justiție, Valeriu Arhip.

2. A anula Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 613/30 din 09 octombrie 2012 cu privire la avizul consultativ pe marginea verificării unui judecător.

3. A anula Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 624/30 din 09.10.2012 cu privire la cererea de demisie a unui judecător.

4. A-l considera pe domnul Valeriu Arhip incompatibil cu funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

5. A propune Parlamentului RM, eliberarea domnului Valeriu Arhip din funcția de

judecător al Curții Supreme de Justiție.”

Considera reclamantul că hotărârea contestată a fost emisă cu încălcarea procedurii prevăzută de Lege, și anume: a prevederilor art. 8 alin. (1), (4) și art. 15 alin. (4) din Legea nr. 947/19 din 19.07.1996.

La acest segment menționa că, la data depunerii cererii privind reexaminarea avizului consultativ și modificarea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.613/30 din 09.10.2012 pe marginea verificării judecătorului Curții Supreme de Justiție, Valeriu Arhip, Consiliul a emis două hotărâri în privința reclamantului; prima menționată mai sus, nr.613/30 din 09.10.2012, cu privire la incompatibilitate; și Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.613/30 din 09.10.2012 cu privire la cererea de demisie a judecătorului Valeriu Arhip

Pentru ședința din data de 30.10.2012, reclamantul a depus o cerere de reexaminare a avizului consultativ. Consiliul a admis cererea și a pronunțat hotărârea contestată din care rezultă că chestiunea care și a fost inclusă în ordinea de zi a ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 30.10.2012.

Din conținutul hotărârii contestate a Consiliului Superior al Magistraturii nr.695/33 din 30.10.2012, rezultă că Consiliul nu a indicat nici un motiv de fapt sau de drept de anulare a hotărârii nr.613/30 din 09.10.2012 cu privire la cererea de demisie, această soluție fiind indicată numai în dispozitivul ei.

Consideră că, Consiliul dispunând anularea hotărârii nr.613/30 din 09.10.2012 cu privire la cererea de demisie, și-a depășit competența și a încălcat procedura de examinare, fiindcă după cum a menționat, hotărârea cu privire la demisie nu a contestat-o, și nici nu exista o cerere de renunțare la cererea de demisie.

La fel, nici în hotărârea contestată Consiliul nu a motivat și nu a indicat circumstanțele, altfel, existente în hotărârea de incompatibilitate din 09.10.2012, care ar concluziona necesitatea anulării hotărârii cu privire la demisie.

Considera că, la data de 30.09.2012, dispunea de un drept real, de eliberare din serviciu în temeiul demisiei, astfel Consiliul nu a fost în drept să-i anuleze cea ce dobândiseră real, print-o hotărâre a organului competent, fără un motiv legal și întemeiat și fără constatarea unei situații mai grave în urma reexaminării avizului consultativ.

În afară de aceasta, Consiliul prin anularea hotărârii de demisie, a depășit limitele cererii de reexaminare al avizului consultativ și a creat în propria cerere a reclamantului o situație mai dificilă decât cea existentă pînă la înaintarea cererii de reexaminare.

Acest principiu de a nu crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât cea din hotărârea atacată, este un principiu general de drept, aplicabil în speță, fiindcă Consiliul Superior al Magistraturii este unicul organ constituțional și extrajudiciar care se pronunță asupra fondului cauzelor, hotărâri care în acest sens nu pot fi atacate în instanța de judecată, cu excepția încălcărilor de procedură.

La fel, reclamantul contestă hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 695/33 din 30.10.2012 și în partea prin care s-a considerat incompatibil cu funcția de judecător și a fost propus Parlamentului R.Moldova eliberarea acestuia din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, ca emisă cu încălcarea procedurii.

Făcând trimitere la prevederile art. 17 din Legea nr. 947/1996, a menționat că Consiliul examinând avizul consultativ, a indicat că examinând avizul consultativ a indicat în hotărârea contestată circumstanțele ca fiind constatate de organul de verificare, care de fapt nu sunt relatate în aviz.

Comparând constatările Consiliului în raport cu avizul consultativ conchide că, Consiliul

din propria inițiativă, contrar cerințelor art. art. 4, 13, alin. (l) al Legii nr.271 din 18.12.2008, și-a asumat rolul organului de verificare, în lipsă de competență, a imputat titularului circumstanțe neconstatate în modul prevăzut de lege, fără a cerceta documentele sau probele care ar confirma aceste concluzii.

Consideră că constatările sus menționate, puteau fi formate numai în urma respectării prevederilor art.4 din Legea 947/19.07.96 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, care prevede competența Consiliului.

Sușinea reclamantul că din probele anexate la dosar, cu certitudine rezultă că, în calitate de judecător a depus în anul 2011 declarația pe venit în temeiul Legii cu privire la declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere nr. 1264-XV din 19.07.2002, unde a indicat clar și descifrat toate veniturile obținute în anul premergător, de dânsul și soția sa, atât la locul de muncă de bază, medic în ÎMPS Spitalul Raional Strășeni, cât și la locul de muncă prin cumul manager SRL „Avicola Efect”.

Nu este relevant prezentului caz, faptul că el nu a indicat în declarațiile pe venit salariul soției pentru anii 2008-2010, fiindcă, în temeiul art. 10 alin. (l) din Legea nr. 1264/19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, el nu a primit în anii 2008-2010 de la persoanele responsabile de colectarea declarațiilor, recomandarea declarantului să rectifice declarația la acest capitol, or, art. 11 alin. (l) prevedea că controlul veniturilor și al proprietății, expuse în declarație, se efectuează de către Comisia Națională de Integritate în conformitate cu regulamentul comisiei aprobat de Parlament, iar art. 11 alin. (5) prevedea expres că, termenul de prescripție pentru verificarea declarațiilor nu poate depăși un an de la primirea acestora de către Comisia Națională de Integritate.

Prin urmare, cu încălcarea competenței și expirarea termenului de prescripție prevăzute de normelor imperative expuse în Legea nr. 1264/19.07.2002, Consiliul a imputat reclamantului nedepunerea declarațiilor pe venit cu privire la salariul soției pentru anii 2008-2010, încălcare care se referă la procedura emiterii/adoptare a hotărârii.

La fel, considera reclamantul că, se referă la încălcarea de procedura emiterii/adoptare a hotărârii și constatarea Consiliului cu privire la nejustificarea proveniența banilor pe care le deținea împreună cu membrii familie, și anume, cele ale feciorului Alexandru Arhip, care deținea în proprietate un bun imobil, achiziționat la 26.10.2007 la preț de 410 565 lei.

În primul rînd, Legea nr. 1264/19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, nu prevedea că declarantul, în declarația pe venit, este obligat să indice și proveniența banilor la proprietățile care le deține.

În al doilea rînd, în avizul consultativ n-a fost invocat această circumstanță.

Necăținînd la aceasta, în ședința Consiliului din 30.10.2012, reclamantul a demonstrat că imobilul respectiv a fost procurat în anul 2007, pe banii obținuți în urma realizării unui apartament din or. Strășeni, încă în anul 2006, la care Arhip Alexandru era coproprietar.

În hotărîrea contestată, Consiliul nu a indicat nimic despre contractul de cumpărare-vînzare din 2006 și nici nu s-a expus asupra acestei probe.

În al treilea rînd, această circumstanță nu a fost tănuită, a fost indicată de dânsul personal în declarația și chestionarul de verificare, care a fost identic transcrisă în avizul consultativ.

În al patrulea rînd, la acest segment menționează că această circumstanță, nici nu poate fi imputată reclamantului, deoarece în conformitate cu art. 2, 4 din Legea cu privire la declararea și

controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere nr. 1264-XV din 19.07.2002, în declarație se indică veniturile și proprietățile obținute de către funcționarul public, împreună cu soția sa, membrii minori ai familiei și persoanele întreținute. Or, Arhip Alexandru a procurat imobilul nominalizat fiind major, nu se află la întreținerea reclamantului, locuia separat, necătfînd că viza de reședință era la același domiciliu, în s. Cojușna, r-nul Strășeni. Practica judiciară stabilește că viza de reședință, nu este un indiciu prin care se stabilește domiciliul titularului. Faptul că Arhip Alexandru nu s-a aflat la întreținerea reclamantului se dovedește și prin extrasele din contul bancar, din care se vede că el primea anual plăți de arendă pentru imobilul respectiv. Și în avizul consultativ, organul de verificare a indicat că Arhip Alexandru în perioada de 2009-2011 a avut venituri din diferite surse.

Despre domiciliul său declara că el împreună cu soția sa, dispun de un apartament în mun. Chișinău pe str. A. Doga 28/6, procurat încă în anul 2007, din sursele unui credit bancar, unde și locuiesc, cu luarea la evidență după stingerea creditului și ridicarea gajului.

În afară de aceasta, imobilul fiului a fost înregistrată la Organul Cadastral, și această informație, în temeiul legii, este publică, prin urmare CSM a fost în drept să-i impute ca abatere încă din anul 2007. Susținea că această informație nu se referă la titularul verificării.

La această circumstanță invoca reclamantul încălcarea normelor de procedură la emiterea hotărîrii contestate, prevăzute de art. 11 alin. (1), care prevedea că controlul veniturilor și al proprietății expuse în declarație, se efectuează de către Comisia Națională de Integritate în conformitate cu regulamentul comisiei aprobat de Parlament, iar alin. (5) prevedea expres că, termenul de prescripție pentru verificarea declarațiilor, nu poate depăși un an de la primirea acestora de către Comisia Națională de Integritate.

La fel, după părerea reclamantului, hotărîrea contestată este emisă cu încălcarea cadrului legal, încălcare care se referă la procedura emiterii/adoptării deciziei, deoarece art. 2 din Legea 9-17/19.07.96 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, prevedea că organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii este reglementată de Constituție, de legile privind organizarea judecătorească, cu privire la statutul judecătorului, de prezenta lege și de alte acte normative. Prin urmare hotărîrea Consiliului trebuia să fie bazată pe lege.

Prin hotărîrea contestată Consiliul l-a declarat pe reclamant incompatibil cu funcția de judecător în temeiul art.15 din Legea nr.271 din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularului și a candidaților la funcția publică, art.22 alin. (1) lit. n) și art. 25 alin. (1) lit. i), din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Consideră că normele invocate sunt irelevante la hotărîrea de incompatibilitate.

În primul rînd, în avizul consultativ nu se indică nici un factor descoperit, care ar fi contrar cu interesele funcției publice sau că nu îndeplinesc cerințele și restricțiile stabilite de lege pentru funcția publică și că au fost descoperiți factori de risc.

În al doilea rînd, atît faptele indicate în aviz de către organul de verificare, cit și circumstanțele indicate de CSM în hotărîrea contestată, cum ar fi încălcarea prevederilor Legii cu privire la declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere nr.1264-XV din 19.07.2002, neprezentarea dovezilor justificative despre proveniența bunurilor, nu sunt temeiuri prevăzute de lege pentru ca funcționarul public să fie declarat incompatibil cu funcția ocupată. Or, art. 4, 15 din Legea nr. 271 din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularului și a candidaților la funcția publică, univoc stabilește în ce cazuri titularul poate fi declarat incompatibil, care sunt factorii de risc, iar Legea nr.544 din 20.07.1995 cu

privire la statul judecătorului, clar indică cerințele și restricțiile judecătorului.

Făcând trimitere la prevederile art. 8 alin. (1) și art. 22 alin. (1) lit. n) din Legea cu privire la statutul judecătorului, reclamantul analizând aceste norme legale în raport cu hotărîrea contestată, a ajuns la concluzia că acuzația invocată de Consiliu, precum că titularul a încălcat prevederile legale referitoare la obligativitatea depunerii declarației cu privire la venituri și proprietăți, nu se încadrează în dispozițiile art. 8 alin. (1), art. 22 alin. (1) lit. n) și art. 25 alin. (1) lit. i), din Legea cu privire la statul judecătorului, cît și în art. 15 din Legea nr. 271 din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularului și a candidaților la funcția publică.

Nu constituie temei de a declara titularul incompatibil și pentru nedovedirea provenienței surselor bănești la procurarea bunurilor, deoarece legiuitorul n-a prevăzut un astfel de temei și nici o legislație în vigoare nu prevede această obligație a cetățeanului.

Prin urmare, după părerea reclamantului, concluziile invocate în hotărîrea contestată, nu constituie temei legal de a declara titularul incompatibil cu funcția ocupată. Or, în conformitate cu art. 2 din Legea 947/19.07.96 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, cadrul juridic de organizare și funcționare ale Consiliului Superior al Magistraturii este reglementat de Constituție, de legile privind organizarea judecătorească, cu privire la statutul judecătorului, de prezenta lege și de alte acte normative, cu alte cuvinte Consiliul este obligat să adopte/emite hotărîri numai în conformitate cu legea.

La examinarea chestiunii cu privire la avizul consultativ, concomitent cu Legea nr.271 din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularului și a candidaților la funcția publică, obligatoriu urma a fi aplicată și Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995, care este o lege organică specială, în mod exhaustiv și stipulează cazurile de sancționare, eliberare a judecătorului.

În cazul său, Consiliul în hotărîrea contestată a indicat ca temei de concediere încălcarea art. 22 alin. (1) lit. n) din Legea cu privire la statul judecătorului, care prevede că încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilitățile și interdicțiile care-i privesc pe judecător - constituie abatere disciplinară, însă nu a luat în considerație că legiuitorul direct în alin. (1) lit.g) din art. 22, a indicat că cele imputate lui, încălcarea prevederilor legale referitor la obligațiunea depunerii declarației cu privire la venituri și proprietate și declarației de interese personale, constituie o abatere disciplinară.

Prin urmare, în situația creată, Consiliul urma să aplice prevederile Legii cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 950-XIII din 19 iulie 1996 cu modificările și completările ulterioare, care reglementează condițiile legale unice, pentru toți magistrații, președinții, vicepreședinții de instanțe, referitor la răspunderea disciplinară a acestora, organ care examinează cazurile privind abaterile disciplinare ale judecătorilor.

Astfel, considera reclamantul că nu poate fi imputat judecătorului faptul încălcării prevederilor legale referitor la obligațiunea depunerii declarației, fără să fi fost pornită procedura de atragere la răspundere disciplinară, fără să se țină cont de alin. (2) al art. 23 din Legea privind statutul judecătorului.

Susține reclamantul că, Consiliul la reexaminarea avizului consultativ a dispus incompatibilitatea reclamantului la funcția de judecător, contrar temeiurilor exhaustive prevăzute în Legea nr. 271 din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularului și a candidaților la funcția publică, cu încălcarea competenței, termenului de prescripție prevăzut în art. 11 alin. (5) din Legea nr. 1264/19.07.2002 și i s-a imputat o abatere disciplinară, fără respectarea procedurii prevăzute în Legea cu privire la statutul judecătorului.

Încălcările enumerate mai sus, le consideră încălcări de procedură la emiterea/adoptarea

hotărârii, care constituie temei legal de anulare.

La data de 26 noiembrie 2012 reclamantul Arhip Valeriu a depus cerere suplimentară și de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat:

- anularea punctelor 4 și 5 din hotărârea nr. 695/33 din 30 octombrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii;
- în cazul respingerii pretenției precedente, anularea pct. 3 din hotărârea nr. 695/33 din 30 octombrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii, prin care s-a anulat hotărârea nr. 624/30 din 9 octombrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii „Cu privire la cererea de demisie a unui judecător” (f.d. 74-81, vol. I).

În susținerea cererii de concretizare reclamantul a invocat că, din legislația națională pertinentă rezultă că Consiliul Superior al Magistraturii este obligat să întreprindă, în virtutea legii, următoarele activități premergătoare de emitere al actului administrativ și de adoptare a hotărârii de incompatibilitate și eliberarea judecătorului din funcție:

- primirea avizului consultativ, (art. 13 din Legea nr. 271 din 18.12.2008);
- audierea titularului la funcția publică, cu acordarea posibilității de a se exprima asupra faptelor ce determină luarea unei decizii de incompatibilitate, (art. 14 din Legea nr.271 din 18.12.2008);
- stabilirea competenței, (art. 11 din Legea nr. 1264 din 19.07.2002), controlul veniturilor și a proprietății expuse în declarație se efectuează de către Comisia Națională de Integritate în conformitate cu regulamentul comisiei aprobat de către Parlament;
- examinarea problemelor ce urmează a fi soluționate, adică avizului consultativ, ascultarea persoanelor invitate la ședință, cercetarea documentelor și materialelor necesare, (art. 15 din Legea nr. 271 din 18.12.2008, art. 17 din Legea nr. 947 din 19.07.1996)
- respectarea procedurii prealabile prevăzute de lege, (art.6, art.8 și art.22 al Legii nr.544 cu privire la statutul judecătorului) stabilirea dacă încălcările imputate constituie restricții sau abatere disciplinară;
- adoptarea deciziei privind incompatibilitatea cu interesele funcției publice, care conform procedurii trebuie obligatoriu să conțină și motivele de incompatibilitate, (art. 4, 13, 15 din Legea nr. 271 din 18.12.2008, articolul 6, 8 din Legea nr. 544 din 20.07.95, art.20 din Legea nr.947/19 din 19.07.1996, care prevăd hotărârile trebuie să fie motivate),
- comunicarea deciziei în scris titularului la funcția public în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii, (art. 15 alin. (3) din Legea nr.271 din 18.12.2008).

Încălcarea procedurii de emitere/adoptare a hotărârii din 30.10.2012 de către Consiliu, o invocă sub trei aspecte:

1. Încălcarea procedurii de emitere/adoptare a hotărârii de incompatibilitate; pct.4 din hotărârea contestată;

2. Încălcarea procedurii de emitere/adoptare a hotărârii de eliberare din funcție, pct.5 din hotărârea contestată;

3. Încălcarea procedurii de emitere/adoptare a hotărârii referitor la anularea hotărârii nr.624/30 din 09.10.2012 cu privire la cererea de demisie a unui judecător, pct.3 din hotărârea contestată.

Consiliul prin anularea hotărârii nr. 624/30 din 09.10.2012, a depășit limitele cererii de reexaminare al avizului consultativ și a creat în propria cerere a reclamantului o situație mai dificilă decât cea existentă până la înaintarea cererii de reexaminare.

Principiul de a nu crea în propria cale de atac o situație mai dificilă, decât situația existentă în hotărârea atacată, este un principiu general de drept, aplicabil și în speță, deoarece Consiliul

Superior al Magistraturii este unicul organ constituțional și extrajudiciar care se pronunță asupra fondului cauzelor, hotărâri care în acest sens nu pot fi atacate în instanța de judecată, cu excepția încălcărilor de procedură.

În consecința celor expuse, conchide că la 30.09.2012 dispunea de dreptul și avea o speranță legitimă de eliberare din serviciu în temeiul demisiei, astfel Consiliul nu a fost în drept să-i anuleze ceea ce dobândiseră real, print-o hotărâre a organului competent, fără un motiv legal și întemeiat și fără constatarea unei situații mai grave în urma reexaminării avizului consultativ.

Or, în urma reexaminării avizului, Consiliul a exclus unele fapte/temeiuri de incompatibilitate, în noua hotărâre fiind elucidate doar o parte din faptele/temeiurile invocate în hotărârea anulată din 09.10.2012.

În același timp, solicita reclamantul ca argumentele și pretenția referitoare la nulitatea pct. 3 din hotărâre, să nu fie luate în considerație, în cazul în care instanța de judecată va ajunge la concluzia că argumentele cu privire la anularea pct.4 și 5 sunt întemeiate, or, în cazul anulării pct.4 și 5 se creează o situație favorabilă reclamantului, ceea ce corespunde principiului de a nu agrava situația în propria cale de atac (f.d. 74-81, vol. I).

Prin hotărârea Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2012, cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ depusă de Valeriu Arhip, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 114; 116-119, vol. I).

Din considerentul că Curtea Supremă de Justiție și-a argumentat soluția de respingere a cererii de chemare în judecată, prin faptul că, argumentele reclamantului nu au putut fi supuse verificării, deoarece nu intrau în competența Colegiului Curții Supreme de Justiție, pe motiv că se refereau la procedura examinării și adoptării hotărârii contestate, atât în fapt cât și în drept, competențe ce nu intrau în sfera de verificare în sensul art. 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, la data de 16 aprilie 2013 Valeriu Arhip a depus la Curtea Europeană a Drepturilor Omului cererea nr. 27514/13, invocând încălcarea drepturilor garantate de art. 6§1 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Ulterior, la data de 10 august 2018 Valeriu Arhip a depus prin prisma art. 449 lit. e1) din Cod de procedură civilă, cerere de revizuire împotriva hotărârii din 3 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, însă prin încheierea din 11 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire a fost respinsă ca fiind inadmisibilă (f.d. 208-214, vol. I).

La data de 29 martie 2022 Valeriu Arhip a depus în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, o altă cerere de revizuire împotriva hotărârii din 3 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, recunoașterea expresă a încălcării dreptului său garantat de art. 6§1 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, casarea hotărârii din 3 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție cu încasarea din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul său a sumei de 5 900 de euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensare a costurilor și cheltuielilor de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 iunie 2022, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Valeriu Arhip. Astfel, s-a constatat încălcarea drepturilor lui Valeriu Arhip garantate de articolul 6 § 1 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale; S-a casat hotărârea Curții Supreme de Justiție din 3 decembrie 2012; S-a transmis prezenta cauză de contencios administrativ la Curtea de Apel

Chișinău, pentru examinare după competență a acțiunii depuse de Valeriu Arhip împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea în parte a actului administrativ individual defavorabil; S-a încasat din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Valeriu Arhip a sumei de 5 900 de euro, convertită în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensare a costurilor și cheltuielilor de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului (f.d. 248-257, vol. I).

La data de 07 iunie 2022 cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul PIGD (f.d. 2, vol. II).

La data de 13 iunie 2021 reclamantul Arhip Valeriu a înaintat o cerere suplimentară de concretizare a pretențiilor.

În cererea nominalizată reclamantul a indicat în calitate de copârât – Parlamentul Republicii Moldova, iar în calitate de terț – Agentul guvernamental al Republicii Moldova (f.d. 6-12, vol. II), solicitând atragerea acestora în proces.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor reclamantul a solicitat:

- constatarea încălcării drepturilor reclamantului Valeriu Arhip garantate de articolul 6 § 1 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de către Consiliul Superior al Magistraturii, la adoptarea Hotărârii nr. 695/33 din 30 octombrie 2012;
- anularea punctelor 4 și 5 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu nr. 695/33 din 30 octombrie 2012 cu privire la cererea unui judecător despre reexaminarea avizului consultativ;
- anularea hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 314 din 26 decembrie 2012, prin care Arhip Valeriu a fost eliberat din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

La data de 01 iulie 2022 reprezentantul pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință la acțiunea reclamantului, invocând că și-a expus anterior poziția prin referința depusă în cadrul examinării cauzei la Curtea Supremă de Justiție, astfel, în contextul constatărilor stabilite de Curtea Supremă de Justiție pe cauza dată în procedura de revizuire prin încheierea nr. 3rh-19/2022 din 01 iunie 2022, precum și având în vedere jurisprudența relevantă atât a Curții Constituționale în acest domeniu, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului în acest sens, cât și modificările legislației care au intervenit de la adoptarea actului administrativ contestat, Consiliul Superior al Magistraturii a considerat oportun de a lăsa la discreția instanței de judecată aprecierea temeiniciei cererii de chemare în judecată depusă de Valeriu Arhip cu privire la anularea punctelor 4 și 5 din hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu nr. 695/33 din 30 octombrie 2012, prin care Valeriu Arhip s-a considerat incompatibil cu funcția de judecător și s-a propus Parlamentului Republicii Moldova eliberarea acestuia din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Cât privește atragerea în proces a Parlamentului Republicii Moldova și Agentului Guvernamental al Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii a considerat inerentă examinarea acțiunii în contencios administrativ, cu atragerea în proces a autorităților vizate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 august 2022, s-a dispus separarea într-un proces aparte a pretenției reclamantului Arhip Valeriu către Parlamentul Republicii Moldova privind anularea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 314 din 26 decembrie 2012. Astfel, s-a transmis spre examinare instanței competente material și teritorial - Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Arhip Valeriu

către Parlamentul Republicii Moldova privind anularea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 314 din 26 decembrie 2012 (f.d. 46-48, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 august 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea reclamantului Arhip Valeriu, privind atragerea în proces în calitate de terț a Agentului Guvernamental al Republicii Moldova (f.d. 50-52, vol. II).

Expunerile formulate de reclaman și pârât în cadrul dezbaterilor judiciare a cauzei.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Arhip Valeriu, avocatul Tănase Oleg a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

Reprezentantul pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii în ședința de judecată nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa, din care considerente Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părții neprezente legal citate.

Aprecierea instanței:

Audiind reprezentantul părții prezent în cadrul ședinței de judecată, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând argumentele expuse, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează că acțiunea în contencios administrativ este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din considerentele ce succed.

În privința admisibilității acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

Colegiul menționează că obiectul controlului judecătoresc în prezenta speță, constituie actul administrativ individual defavorabil emis de către Consiliul Superior al Magistraturii - hotărârea nr. 695/33 din 30 octombrie 2012 „cu privire la cererea unui judecător despre reexaminarea avizului consultativ”, prin care reclamantul a fost considerat incompatibil cu funcția de judecător, fiind propus Parlamentului R. Moldova eliberarea reclamantului din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

În acest context, Colegiul menționează că, prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ, nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecății în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actelor administrative ce se contestă, și anume a Legii contenciosului administrativ, nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

Or, în speță, actul administrativ contestat a fost emis în anul 2012, adică până la 1 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

Așadar, se menționează că Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 695/33 din 30 octombrie 2012, reprezintă un act administrativ individual defavorabil pentru reclamant. Or, conform art. 2 din Legea contenciosului administrativ, act administrativ – manifestare juridică

unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Conform art. 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (în redacția la data emiterii actelor administrative contestate), Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate, la Curtea Supremă de Justiție, de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la data comunicării, doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare. Contestațiile se examinează de un complet format din 9 judecători.

Din materialele dosarului rezultă că, cererea de chemare în judecată a fost depusă de reclamantul Arhip Valeriu la data de 14 noiembrie 2012 la Curtea Supremă de Justiție, iar circumstanțele descrise denotă respectarea termenului de adresare în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ.

Totodată, Colegiul menționează că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, iar în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (2) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ atribuite înaintea intrării în vigoare a prezentului cod, prin legi speciale, în competența altor instanțe de judecată se vor transmite după intrarea în vigoare a prezentului cod instanțelor competente conform prevederilor prezentului cod.

Ca urmare a intrării în vigoare a Codului administrativ, la data de 01 iunie 2022 Curtea Supremă de Justiție emițând încheierea de admitere a cererii de revizuire depusă de Arhip Valeriu și casând hotărârea Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2012, a dispus transmiterea cauzei nominalizate pentru examinare conform competenței la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 248-257, vol. I).

Astfel, Colegiul judiciar constată că acțiunea în contencios administrativ este depusă cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

În conformitate cu prevederile art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, acțiunea înaintată de reclamant reprezintă o acțiune în contestare. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea în tot sau în parte a actului administrativ individual, precum și a unei eventuale decizii de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Completul specializat consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Arhip Valeriu, nu se regăsesc, astfel acțiunea trece testul admisibilității, urmând a fi examinată în fond.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, (1) Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: [...] f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că Arhip Valeriu a început activitatea în

calitate de judecător la Judecătoria Strășeni, fiind numit în funcție la data de 26.07.1994, prin Hotărârea Parlamentului nr. 179-XIII din 14.07.1994.

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1579-II din 27 iulie 2000, Valeriu Arhip a fost numit prin transfer în funcția de judecător la Tribunalul mun. Chișinău.

Conform Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1584-11 din 27 iulie 2000, Valeriu Arhip a fost numit în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă.

Iar, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1332-III din 30 iunie 2003, Valeriu Arhip a fost reconfirmat în calitate de judecător la Curtea de Apel Chișinău.

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 331-XVI din 10 noiembrie 2006, Valeriu Arhip a fost numit în funcție de judecător la Curtea Supremă de Justiție.

La data de 16 iulie 2012, în adresa Serviciului de Informații și Securitate a fost expediată declarația de verificare și chestionarul, conform Anexei nr. 1 și 2 la Legea cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice nr. 271-XVI din 18.12.2008, completate și semnate de Valeriu Arhip.

La data de 26 septembrie 2012 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit avizul consultativ eliberat de Serviciul de Informații și Securitate sub nr. 5/4795r din 25 septembrie 2012, de care, judecătorul Arhip Valeriu a luat cunoștință contra semnătură la data de 27 septembrie 2012.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 613/30 din 09 octombrie 2012 „cu privire la avizul consultativ pe marginea verificării unui judecător”, Valeriu Arhip, judecător al Curții Supreme de Justiție, a fost recunoscut incompatibil cu funcția de judecător.

În aceeași zi, judecătorul Valeriu Arhip a depus Consiliului Superior al Magistraturii cerere de demisie din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție din inițiativă proprie.

În urma examinării cererii depuse, Consiliul a ajuns la concluzia de a admite cererea lui Valeriu Arhip, fiind adoptată hotărârea nr. 624/30 din 09.10.2012, prin care s-a hotărât de a remite materialele Parlamentului Republicii Moldova pentru soluționarea chestiunii de eliberare din funcție a domnului Valeriu Arhip, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Nefiind de acord cu hotărârea emisă, judecătorul Valeriu Arhip a contestat-o la Curtea Supremă de Justiție.

Concomitent, reclamantul a înaintat o cerere către Consiliul Superior al Magistraturii, prin care a solicitat reexaminarea avizului consultativ și anularea Hotărârii nominalizate, motivînd că în perioada respectivă s-a aflat în concediu anual și nu i-a fost acordat timp suficient pentru a se pregăti de ședință și de a prezenta materialele justificative întru apărarea sa.

Așa deci, Arhip Valeriu a solicitat reexaminarea avizului consultativ și modificarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 613/30 din 09.10.2012 (f.d. 20-24, vol. I).

La data de 30 octombrie 2012 Consiliul Superior al Magistraturii examinând cererea lui Arhip Valeriu a considerat solicitarea întemeiată și a admis reexaminarea avizului, ca urmare fiind emisă hotărârea nr. 695/33, prin care s-a hotărât:

„1. A admite cererea domnului Valeriu Arhip, privind reexaminarea avizului consultativ și modificarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 613/30 din 09.10.2012 cu privire la avizul consultativ pe marginea verificării judecătorului Curții Supreme de Justiție, Valeriu Arhip.

2. A anula Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 613/30 din 09 octombrie 2012 cu privire la avizul consultativ pe marginea verificării unui judecător.

3. A anula Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 624/30 din 09.10.2012 cu privire la cererea de demisie a unui judecător.

4. A-1 considera pe domnul Valeriu Arhip incompatibil cu funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

5. A propune Parlamentului RM, eliberarea domnului Valeriu Arhip din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.”

La data de 14 noiembrie 2012 Arhip Valeriu a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, pe parcursul procesului înaintând mai multe cereri de concretizare a acțiunii, iar în final a solicitat:

- constatarea încălcării drepturilor reclamantului Valeriu Arhip garantate de articolul 6 § 1 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de către Consiliul Superior al Magistraturii, la adoptarea Hotărârii nr. 695/33 din 30 octombrie 2012;
- anularea punctelor 4 și 5 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu nr. 695/33 din 30 octombrie 2012 cu privire la cererea unui judecător despre reexaminarea avizului consultativ.

Așa deci, din ultima cerere de concretizare rezultă că, reclamantul nu mai susține pretenția despre anularea pct. 3 din Hotărârea CSM nr. 695/33 din 30.10.2022, prin care a fost anulată hotărârea CSM nr. 624/30 din 09.10.2012 „cu privire la cererea de demisie a unui judecător”, acest fapt fiind reiterat și confirmat de reprezentantul reclamantului în cadrul ședinței de judecată, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată.

Reclamantul a invocat că nu este de acord cu soluția Consiliului Superior al Magistraturii, expusă în pct. 4 al hotărârii nr. 695/33 din 30.10.2012, prin care s-a concluzionat că Arhip Valeriu Ion este incompatibil cu funcția de judecător.

Colegiul judiciar reiterează că, din avizul consultativ prezentat Consiliului Superior al Magistraturii la data de 25 septembrie 2012 de către Serviciul de Informații și Securitate în privința judecătorului Valeriu Arhip, rezultă că ultimul nu a declarat veniturile soției Arhip Elena obținute în perioada anilor 2007-2009, care, potrivit datelor Ministerului Finanțelor a obținut venituri în sumă de 14051 lei, 19632 lei și respectiv 15382 lei de la SC „Avicola Efect” SRL și ÎMSP Spitalul Raional Strășeni, Întreprinderea SC „Avicola Efect” SRL fiind achiziționată la 29 mai 2006, cu adresa juridică în localitatea Cojușna, raionul Strășeni, avînd ca subdiviziuni teren cu construcții și depozit (frigider) pe str. Mecanizatorilor, 1 din aceeași localitate, Capitalul social al societății vizate constituind 1073144 lei. Din chestionarul de verificare, întocmit de judecătorul Valeriu Arhip, rezultă că fondator cu cota 100% al SC „Avicola Efect” SRL, este mama acestuia Arhip Maria, domiciliată în s. Dominteni, r. Drochia.

În ședința Consiliului Superior al Magistraturii din 30 octombrie 2012, în cadrul căreia, la solicitarea lui Arhip Valeriu a fost reexaminat avizul sus enunțat al Serviciului de Informații și Securitate, autorului cererii i-a fost acordată posibilitate de a-și expune poziția în privința circumstanțelor descrise în aviz și de a prezenta actele, care în opinia sa, ar fi relevante în vederea combaterii argumentelor invocate în aviz.

Consiliul Superior al Magistraturii analizând cele expuse în avizul consultativ și informațiile prezentate de judecătorul Valeriu Arhip, a constatat următoarele: „Din declarațiile pe venit depuse de judecătorul Valeriu Arhip pentru anii 2008-2011, au fost declarate veniturile salariale ale soției Arhip Elena în sumă de 15098 lei, doar în declarația pe venit din 2011. În restul declarațiilor pe venit (plasate și pe pagina web a CSM), veniturile soției nu au fost declarate, fapt scos la iveală de către organul de verificare. Astfel, judecătorul Valeriu Arhip a tăinuit veniturile obținute împreună cu membrii familiei în anii 2008-2010. Totodată, proveniența bunurilor pe care le deține împreună cu membrii familiei, și anume cele ale

feciorului Alexandru Arhip, născut la 04.04.1989, care deține în proprietate bunuri imobile, achiziționate la 26.10.2007 la preț de 410565 lei, nu a fost justificată. În prezent pe terenul procurat se desfășoară lucrări de construcție în scop comercial.”

În contextul celor expuse și analizate mai sus, CSM a ajuns la concluzia că Arhip Valeriu, nedeclarând veniturile obținute împreună cu membrii familiei și neprezentând dovezi justificative despre proveniența bunurilor, a încălcat prevederile Legii cu privire la declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, nr. 1264-XV din 19.07.2002. Totodată, Consiliul Superior al Magistraturii a concluzionat asupra faptului că datele elucidate în avizul consultativ, indică asupra incompatibilității domnului Valeriu Arhip cu interesele funcției deținute.

Colegiul judiciar analizând expunerile în sprijinul acțiunii depuse, apreciază ca nefondat argumentul reclamantului precum că la efectuarea controlului judecătoresc asupra actului administrativ contestat, urma a fi luat în considerare că, de către autoritatea publică la emiterea actului nu a fost respectată cerința de independență și imparțialitate, pe motivul că la data emiterii actului contestat prevederile legale naționale de constituire a CSM la acea dată, nu corespundeau standardelor europene, care stabileau că jumătate din numărul total de membri ai CSM (6 membri din 12) trebuiau să fie judecători aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor.

Or, componența CSM care a emis actul administrativ contestat, a fost constituită cu respectarea prevederilor art. 3 din Legea nr. 947/1996 cu privire la CSM (în redacție la data emiterii actului administrativ contestat), care stabilea expres că: (1) Consiliul Superior al Magistraturii este constituit din 12 membri.

(2) În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și profesori de drept titulari, precum și Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției și Procurorul General care sînt membri de drept.

(3) Trei membri ai Consiliului Superior al Magistraturii se aleg de către Parlament din rîndul profesorilor de drept titulari, cu votul majorității deputaților aleși, la propunerea a cel puțin 20 de deputați în Parlament, ținînd cont și de opinia reprezentanților opoziției parlamentare. Membrii Consiliului Superior al Magistraturii din rîndul profesorilor de drept titulari nu pot fi aleși pentru 2 mandate consecutive. (4) Șase membri din rîndul judecătorilor, inclusiv 2 membri supleanți, sînt aleși în Consiliul Superior al Magistraturii prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, aceștia reprezentînd toate nivelele instanțelor judecătorești. Se consideră aleși membri și membri supleanți ai Consiliului Superior al Magistraturii judecătorești care au acumulat mai mult de jumătate din voturile celor prezenți la adunare, conform ordinii descrescătoare a voturilor obținute. (5) Pentru asigurarea activității Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor sînt detașați pe durata exercitării mandatului de membru al Consiliului. (6) Membrii Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția membrilor de drept, nu pot exercita o altă activitate remunerată decît cea didactică și științifică.

În acest sens, sunt relevante și prevederile art. 122 din Constituție (în redacție la data emiterii actului administrativ contestat), în conformitate cu care: (1) Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit din 11 magistrați cu un mandat de 5 ani. (2) Din Consiliul Superior al Magistraturii fac parte de drept: Ministrul Justiției, Președintele Curții Supreme de Justiție, Președintele Curții de Apel, Președintele Judecătoriei Economice, Procurorul General. (3) Trei magistrați sînt aleși, prin vot secret, de colegiile unite ale Curții Supreme de Justiție, trei de Parlament, din rîndul profesorilor titulari.

În circumstanțele descrise, Colegiul judiciar consideră că sunt irelevante argumentele reclamantului, precum că actul administrativ contestat a fost emis fără respectarea principiului independenței și imparțialității.

Or, conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, (1) Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția, în timp ce argumentele reclamantului sunt bazate pe propriile convingeri și presupuneri, fără a fi prezentate probe confirmative în acest sens.

Nu poate fi reținut argumentul reclamantului despre ilegalitatea actului administrativ contestat din motiv că acesta a fost adoptat de 10 membri, dintre care doar 3 erau din rândul judecătorilor, iar 7 membrii erau non-judecători, aleși pe criterii politice și constituiau o majoritate absolută să determine rezultatul votării.

Or, conform art. 24 alin. (1) din Legea nr. 947/1996 (în redacție la data emiterii actului contestat), (1) Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art.19 alin.(4).

Prin urmare, nu poate fi vorba de vreo încălcare a procedurii de vot, în circumstanțele în care legiuitorul permitea adoptarea hotărârilor pe un astfel de subiect cu votul majorității membrilor săi, fără a fi specificat dacă este necesară prezența tuturor membrilor-judecători.

Colegiul apreciază critic argumentul reclamantului, că având în vedere hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 05 decembrie 2017, prin care s-a declarat neconstituționale art. 5 lit. a), cât și art. 15 alin. (2), (4) și (5) din Legea nr. 271 din 18 decembrie 2008 cu privire la verificarea titularului și a candidaților la funcția publică, în partea ce se referă la verificarea candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în exercițiu, actul administrativ individual defavorabil – hotărârea CSM nr. 695/33 din 30.10.2012 cu privire la reexaminarea avizului consultativ, a fost emis contrar Legii.

Or, art. 26 alin. (7) din Legea nr. 317/13.12.94 cu privire la Curtea Constituțională stabilește expres că: [...] (7) Hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor.

Prin urmare, este indubitabil că la emiterea hotărârii nr. 695/33 din 30 octombrie 2012, Consiliul Superior al Magistraturii nu a putut să prevadă că art. 5 lit. a), cât și art. 15 alin. (2), (4) și (5) din Legea nr. 271 din 18 decembrie 2008, vor fi declarate neconstituționale peste 5 ani.

Prin urmare, autoritatea publică pârâtă conducându-se de legislația, care era în vigoare la data adoptării actului administrativ contestat, a ajuns la concluzia că Arhip Valeriu, nedeclarând veniturile obținute împreună cu membrii familiei și neprezentînd dovezi justificative despre proveniența bunurilor, a încălcat prevederile Legii cu privire la declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere nr. 1264-XV din 19.07.2002, astfel că Consiliul Superior al Magistraturii a concluzionat asupra faptului că datele elucidate în avizul consultativ indicau asupra incompatibilității domnului Valeriu Arhip cu interesele funcției deținute.

Or, la data emiterii hotărârii CSM nr. 695/33 din 30.10.2012, erau în vigoare prevederile Legii nr. 271/200 cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.

Astfel, art. 15 din Legea citată, stabilea expres că: (1) În termen de 7 zile lucrătoare din data primirii avizului sau, după caz, avizului suplimentar al organului de verificare, autoritatea publică decide asupra compatibilității/incompatibilității titularului, candidatului la funcția publică cu interesele acestei funcții.

(2) Titularul, candidatul la funcția publică se consideră compatibili cu interesele funcției publice dacă îndeplinesc cerințele și restricțiile stabilite de lege pentru funcția publică și dacă nu au fost descoperiți factori de risc.

(3) Decizia privind incompatibilitatea cu interesele funcției publice, care include și motivele de incompatibilitate, se comunică în scris titularului, candidatului la funcția publică în termen de 5 zile lucrătoare din data emiterii. Accesul terților la informația privind motivele de incompatibilitate se admite numai cu consimțământul persoanei verificate.

(4) În cazul unei decizii de incompatibilitate cu interesele funcției publice, candidatul nu poate ocupa funcția publică respectivă.

(5) Decizia privind incompatibilitatea titularului cu interesele funcției publice servește drept temei pentru eliberarea lui din funcție. Titularul, cu acordul său, poate fi transferat, după caz, la o funcție neprevăzută la art.5.

(6) Persoana în a cărei privință a fost emisă o decizie de incompatibilitate cu interesele funcției publice poate candida la o funcție publică prevăzută la art.5 doar după înlăturarea împrejurărilor care au servit drept temei pentru emiterea unei astfel de decizii.

(7) Organul de verificare este informat despre compatibilitatea /incompatibilitatea cu interesele funcției publice a persoanei care a fost supusă verificării.

(8) Decizia privind incompatibilitatea cu interesele funcției publice poate fi contestată în modul stabilit de lege.

Respectând prescripțiile legale expuse, avizul consultativ în privința judecătorului Valeriu Arhip, a fost inclus pe ordinea de zi a ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 09 octombrie 2012.

Astfel, la ședință a fost invitat judecătorul pentru a se expune asupra circumstanțelor invocate în avizul consultativ, și ținând cont de argumentul invocat de Valeriu Arhip că la acel moment se afla în concediu de odihnă și s-a aflat în imposibilitate de a prezenta materialele probatorii întru argumentarea poziției sale, CSM a considerat cererea de reexaminare a avizului consultativ întemeiată, acordându-i judecătorului Valeriu Arhip posibilitate de a-și justifica poziția sa vis a vis de circumstanțele invocate în avizul consultativ.

Datele elucidate în avizul consultativ indicau asupra incompatibilității domnului Valeriu Arhip cu interesele funcției deținute.

Reieșind din prevederile art. 15 alin. (4) din Legea nr. 271/2008, care specificau că, în cazul unei decizii de incompatibilitate cu interesele funcției publice, candidatul nu poate ocupa funcția publică respectivă, și art. 25 alin. (1) lit. i) din Legea cu privire la statutul judecătorului, Completul judiciar consideră că CSM la momentul emiterii actului administrativ contestat, corect a concluzionat la acel moment că judecătorul Valeriu Arhip, prin prisma împrejurărilor descrise, era incompatibil cu interesele funcției de judecător la Curtea Supremă de Justiție, ca urmare fiind propusă Parlamentului Republicii Moldova eliberarea din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) lit. n) și art. 25 alin. (1) lit. i) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Respectiv, instanța de judecată nu a identificat vreun temei legal de anulare a actului administrativ contestat.

Reclamantul nu a ținut cont de faptul că, în circumstanțele în care la data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, are posibilitate să facă uz de prevederile art. 170 Cod administrativ, care a fost introdus de legiuitor anume în vederea remedierii drepturilor încălcate ale participanților procedurii administrative, în cazul în care actul administrativ a obținut puterea lucrului decis.

Așa deci, art. 170 Cod administrativ stabilește expres că:

(1) La cererea persoanei afectate, autoritatea publică trebuie să decidă în privința anulării unui act administrativ individual incontestabil dacă:

a) situația de fapt sau de drept care stă la baza actului administrativ s-a modificat ulterior în favoarea persoanei afectate;

b) există probe noi care ar fi dus la o decizie mai avantajoasă pentru persoana afectată;

c) există alte temeiuri de reluare conform art.449 lit.a), c), e) și e1) din Codul de procedură civilă.

(2) Cererea se admite numai dacă persoana afectată, în afara culpei grave, nu era în stare să revendice, în special prin cale de atac, temeiul pentru reluare în procedura anterioară.

(3) Termenul de depunere a cererii este de 3 luni. Termenul începe să curgă din ziua în care persoana afectată a aflat sau trebuia să afle despre temeiul pentru reluarea procedurii.

(4) În privința cererii decide autoritatea publică competentă. Această prevedere se aplică și atunci când actul administrativ individual a cărui anulare se solicită a fost emis de o altă autoritate publică.

(5) Autoritatea publică competentă poate oricând, din oficiu, porni o procedură de anulare a unui act administrativ individual incontestabil.

(6) Anularea actului administrativ individual are loc în condițiile art.143–147.

Deci, argumentele invocate de reclamant în cererea de concretizare a acțiunii depusă la 13 iunie 2022, ar putea servi ca temei de reluare a procedurii administrative, dar nicidecum temei de anulare pe cale judiciară a hotărârii CSM nr. 695/33 din 30.10.2012, care a fost emisă cu respectarea procedurii, cât și cu aplicarea corectă a normelor materiale legale, care erau în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat.

Circumstanțele descrise denotă netemeinicia pretenției reclamantului privind anularea pct. 4 și 5 din Hotărârea CSM nr. 695/33 din 30.10.2012.

Ce ține de pretenția reclamantului privind constatarea încălcării drepturilor reclamantului garantate de articolul 6 § 1 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de către Consiliul Superior al Magistraturii, la adoptarea Hotărârii nr. 695/33 din 30 octombrie 2012, Completul judiciar reține că o astfel de pretenție a fost formulată de Arhip Valeriu în cererea de revizuire împotriva hotărârii CSJ din 03 decembrie 2012, aceasta fiind admisă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 iunie 2022, fiind dispusă încasarea din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Valeriu Arhip a sumei de 5900 de euro, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensare a costurilor și cheltuielilor de reprezentare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Acest fapt denotă irelevanța pretenției reclamantului, în condițiile în care drepturile acestuia au fost restabilite prin încheierea Curții Supreme de Justiției din 01 iunie 2022, fapt care duce la respingerea pretenției enunțate, ca fiind neîntemeiată.

Generalizând circumstanțele descrise în coraport cu normele legale aplicabile speței la momentul adoptării actului administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide necesară adoptarea unei soluții de respingere ca neîntemeiată a acțiunii depusă de Arhip Valeriu.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Arhip Valeriu.

Hotărîrea este executorie de la emitere, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la Curtea de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul

Mîra Ghenadie

Judecătorii

Palanciuc Ecaterina

Dașchevici Grigore